

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1931, No. 41.

P. MORAWITZ. *Behandlung chronischer Durchfälle.* — Clinische voordracht.

J. EVERSMAAN. *Untersuchungen über blutdrucksenkende Mittel.* — Onderzoekingen naar den invloed van een groot aantal middelen, die ter verlaging van den bloeddruk worden aanbevolen, bij katten. De bloeddruk werd onmiddellijk aan de blootgelegde vaten gemeten. De middelen werden intraveneus, intramusculair of per os toegediend. Tonokalmine deed den bloeddruk niet, telatuten slechts zeer kort dalen. Kathesine, choline, hypotonine, animasa, viscum album, perichol, vasotonine, calcium-diuretine, desenzine deden hem van 3 minuten tot 3 uren dalen. De meeste beschadigden het hart niet. Over het algemeen deden zij ook den centralen vasomotorentonus dalen.

EICHENLAUB. *Ein Beitrag zum Thromboseproblem. Gedanken eines Praktikers über Entstehung, Prophylaxe und Therapie der Thrombosen und Thrombophlebitiden.* — Volgens EICHENLAUB is de voornaamste oorzaak van thrombose een minderwaardigheid der vaten, in het bijzonder van de aderen der onderste extremiteiten (atonisch symptomencomplex). Hierbij komen als begunstigende factoren hartziekten, bedrust, verkeerde voeding, infectie, druk (zwangerschap), verwonding, overmatige inspanning enz. De minderwaardigheid van vaten en hart werd bevorderd door geestelijke en lichamelijke nooden tijdens en na den oorlog. Voor de behandeling en prophylaxis worden warm de drukkende verbanden volgens H. FISCHER aanbevolen.

E. UNDRITZ. *Die intramuskuläre Kalziumtherapie (Kalziumgluconat „Sandoz“) bei der Lungentuberkulose.* — Calciumionen bevorderen de opdroging van exsudatieve processen en de litteekenvorming. In 2 jaren heeft UNDRITZ (Arosa) 60 lijdens aan longtuberculose met intramusculaire kalkinspuitingen behandeld en hiervan in den regel op alle verschijnselen gunstigen invloed waargenomen. De behandeling is alleen bij zeer acute gevallen tegenaangewezen. Hij spuit om de 2 dagen een ampulle van het praeparaat van SANDOZ verwarmd in en gaat hiermee verscheidene maanden door. Soms is de gunstige werking reeds na enkele inspuitingen bemerkbaar (vermindering van het sputum), soms zijn hiervoor 20—30 injecties noodig.

BORST. *Der gegenwärtige Stand der Krebsforschung. (Schluss folgt).*

K. MEIXNER *Die Erkennung von Vergiftungen an der Leiche.* — Uitvoerig overzicht.

S. MUNTNER. *Ein Trokar „Zusatzkatheter“ speziell für Aszites.* — Afgebeeld.

A. SACK und R. AMERSBACH. *Ein Vorschlag zur wirksamen Behandlung der rezenten weiblichen Urethralblenorrhoë und zur tunlichsten Verhütung der aufsteigenden Gonorrhoe.* — Evenals bij den man moet ook bij de vrouw de behandeling dikwijls plaats vinden en zij moet deze dus zelf kunnen uitvoeren. Hiertoe heeft SACK een canule uitgedacht (afgebeeld), waarmee zij zelf gemakkelijk protargolspoelingen der urethra kan verrichten. Ter voorkoming van infectie van den cervix laten schrijvers de patiënten een bepaald occlusiepepparium dragen.

E. PULAY. *Zur Pathogenese und Therapie des Fluor albus.* — Fluor albus behoort tot het seborrhoisch symptomencomplex; PULAY vat dit op als een avitaminose. Bij kinderen ziet men gewoonlijk fluor albus snel verdwijnen door vigantol en calcium. Bij volwassenen wijkt hij in een deel der gevallen door behandeling met vitamine;s bij deze vindt men acidose. Bij de patiënten, bij welke vitamines niet helpen, vindt men een hoog cholesterinegehalte van het bloed; zoodra men dit door eiwitvrije voeding heeft doen dalen, zijn ook bij hen de vitamines werkzaam.

S. SCHWARZ. *Was braucht der Mediziner an Latein und Griechisch?* — Volgens SCHWARZ zeer weinig. Het heeft hem getroffen, hoe weinig de van gymnasia afkomstige medici weten van de afleiding der door hen gebruikte vaktermen. Hij acht voor

hen voldoende een cursus in de eerste beginselen van het Grieksch en Latijn, waarbij in het bijzonder de uit deze afgeleide medische woorden worden besproken.

H. CZICKELI. *Beobachtungen bei Nikotinabstinenz.* — CZICKELI nam bij zichzelf reeds 24 uren na het ophouden met rooken een sterke verlangzaming en verweking van den pols waar, die onmiddellijk na het rooken van een cigaret weer normaal werd.

TREIBMANN. *Gerichtsentscheidung über Rundfunkstörungen durch elektrische Apparate.*

La Presse médicale. 1931, No. 78.

M. VILLARET, L. JUSTIN—BESANÇON et S. DE SÈZE. *Sur les effets cardio-vasculaires des embolies cérébrales expérimentales.* — Door inspuiting van een vaste stof in de carotis interna verwekten schrijvers bij honden hersenembolieën. Het onmiddellijk gevolg hiervan was een acute hypertensie met vergrooting van de amplitude van den hartslag, te sterker en langduriger, naarmate meer stof was ingespoten. Zij bestudeerden den invloed van inspuitingen van yohimbine, ergotamine, atropine, acetylcholine op dit verschijnsel en de plaats waar en het mechanisme waardoor deze hypertensie tot stand komt.

J. A. CHAVANY, M. DAVID et P. PUECH. *Considérations sur le diagnostic des tumeurs intra-protubérantielles; à propos de 2 cas de gliomes de la région.* — Ziektegeschiedenissen met lijkopeningsverslagen en uitvoerige bespreking van de symptomatologie en de diagnostiek van deze gezwellen.

L. CERF et N. PAULY. *L'hyperglycémie, réaction constante consécutive aux interventions du tube digestif.* — Schrijvers hebben bij 20 operaties aan de spijsverteringsorganen voor en na de operatie het bloedsuikergehalte onderzocht. Zij bevonden dit steeds den dag na de operatie verhoogd, welke verhooging 3 dagen aanhoudt. Eenigé dikwijls na operaties waargenomen verschijnselen (polydipsie, braken, acetonurie) schrijven zij aan deze glycaemie toe, daar zij deze na toedienen van insuline onmiddellijk zagen verdwijnen. Zij nemen aan, dat door deze operaties reflectorisch of door bloedstase lever en pancreas worden aangetast. Voor de practijk is deze bevinding van belang, daar ze leert, dat men bij of na dergelijke operaties geen adrenaline, hypophysispraeparaten of infusies met suikeroplossingen mag aanwenden.

C. ALEXANDRESCO et P. FOCSA. *Trois cas de syndrome de BERNHEIM (asystolie produite par la sténose du ventricule droit causée par la déviation de la cloison interventriculaire au cours de l'hypertrophie du ventricule gauche); insuffisance cardiaque par syndrome de BERNHEIM.* — Ziektegeschiedenissen met lijkopeningsverslagen.

La Presse médicale. 1931, No. 79.

L. CORNIL et J. FIOLE. *Les formations ovariennes para-utérines, hyperplasiques consécutives à la castration totale; étude anatomique, pathogénique et clinique.* — Beschrijving van 3 praeparaten. Schrijvers nemen aan, dat deze gezwellen zich ontwikkelen uit achtergelaten accessorisches ovaria. Verschijnselen, diagnostiek en behandeling (verwijdering door laparotomie, indien de pijnen en de grootte van het gezwel deze noodig maken).

IIIe Congrès international de radiologie (à suivre).

La Presse médicale. 1931, No. 80.

E. SERGENT, A. BAUMGARTNER et R. KOURILSKY. *Quelques considérations sur les indications respectives de la pneumotomie et de la pneumectomie partielle dans le traitement des abcès du poumon.* — Men opereere een longabsces niet te vroeg en niet te laat. Indien het na 4—6 weken niet spontaan of na interne behandeling genezen is, moet men opereeren. Men voere dan pneumotomie uit, indien het absces nog vrij versch is en de omgevende bronchopneumonie niet infecteerend en necrotisch is; is dit wel het geval en het absces oud, dan is partiële pneumectomie aangewezen, waarbij de infecteerende haard wordt verwijderd. Deze stellingen worden door ziektegeschiedenissen en vele radiogrammen toegelicht.

P. RAVAUT, J. VALTIS et GUERRA. *Tuberculosés granulaires de la peau d'origine sanguine et tuberculides*. — Schrijvers hebben bij een reeks tuberculiden en verwante huidaandoeningen door entingen van weefsel en bloed bij Guineesche biggetjes nagegaan, in hoever bij hun genese tuberculeus ultravirus in het spel was. Dit onderzoek viel bij één geval van sarcoïed (weefsel), bij 4 gevallen van papulonecrotische tuberculiden (bloed en weefsel), bij 2 van 10 gevallen van lupus erythematodes (bloed) positief uit: deze werden volgens schrijvers veroorzaakt door den gegranuleerden vorm van den tuberkelbacil langs den bloedweg. Het onderzoek van gevallen van erythema induratum van BAZIN, lupus pernio, acne, lichen planus, chronisch exzema enz. viel negatief uit.

L. BERNARD, CH. MAYER et SAKELLAROPOULOS. *La chrysothérapie préventive chez les tuberculeuses enceintes*. — Op den ulcero-casueusen vorm van longtuberculose oefenen de zwangerschap en de baring doorgaans een ongunstigen invloed uit. Schrijvers hebben 14 gevallen gedurende en na de zwangerschap behandeld met crisalbine en zagen bij 8 dezen ongunstigen invloed geheel achterwege blijven, integendeel een duidelijke verbetering deed zich voor; bij 2 mislukte deze therapie, bij 4 werd zij te laat en te kort uitgevoerd. Op fibreuse vormen van longtuberculose heeft de zwangerschap niet zulk een slechten invloed; bij deze vonden schrijvers in den regel een heilzame werking van crisalbine. Zij geven elke een week een intraveneuse injectie, beginnend met 50 mgr. en stijgend tot 250 mgr. Zij bevelen deze behandeling, gecombineerd met een pneumothorax, indien deze aangewezen is, warm aan bij elke tuberculeuse zwangere.

H. WOLHERS et S. KADRKA. *La néphro-pyélographie et sa valeur clinique; une nouvelle substance injectable dans les veines, „l'abrodil"*. — De gunstige ervaringen, door schrijvers met abrodil opgedaan, worden door een reeks nephro- en pyelogrammen verduidelijkt. Techniek, casuïstiek. P. SMIT.

Klinische Wochenschrift. 1931, No. 42.

E. SIMONSON. *Der Umsatz bei körperlicher Arbeit*. — Beschouwing.

A. J. WEIL und F. BESSER. *Die antigenen Eigenschaften von Cholesterin, Cholesterinderivaten und synthetischem Lecithin*. — Zoowel cholesterine en derivaten van cholesterine als kunstmatig opgebouwd lecithine bezitten proefondervindelijk antigene eigenschappen en met deze stoffen worden zeer sterke specifieke antisera bereid.

FR. STERN. *Zur Wirkung intravenöser Calciuminjektionen. Nach Untersuchungen normaler und bestrahlter Kaninchenhaut*. — Na inspuiting van verschillende kalkpraeparaten wordt het kalkgehalte der normale en bestraalde huid lager dan tevoren en volgt een ontwatering der huid; de schommelingen in kalium en chloor zijn vrij onregelmatig na kalkinjecties.

E. SCHIFF und N. JOFFE. *Kupferbehandlung der Frühgeburten-Anämie*. — Koper is bij de bloedarmoede der te vroeg geboren onwerkzaam.

K. SINGER. *Milzhormon und Antiperniciosaprinzip*. — In lever zijn twee soorten stoffen aanwezig namelijk een, die de beenmergfunctie aanzet en een die bij de anaemia perniciosa specifiek genezend werkt dus niet eenvoudig functieremmend of prikkelend. Deze laatste stof werkt niet bij de Bartonellenanaemie bij ratten (gebruikt werden campolon volgens GÄNSSLEN en hepatopson pro injectione van PROMONTA). De antiperniciosastof heeft ook niets gemeen met de werking van milthormoon.

C. CLAUBERG. *Zur exakten Testierung des spezifischen Hormons des Corpus luteum*. — Het corpus luteum produceert zoowel het specifieke luteohormoon als ook wat follikelhormoon, welke twee hormonen elkander tegenwerken in zekeren zin en waardoor de werking van luteohormoon zelfs overwoekerd kan worden.

L. KLOTZ und TH. STRAATEN. *Postoperative Hypoventilation der Lungen*. — Wanneer de Röntgenbeelden der longen voor en na een operatie worden vergeleken dan blijkt, dat vooral bij oudere personen het middenrif sterk naar boven is verplaatst waardoor minder ventilering der longen. De oorzaak ligt niet in het feit, dat eventueel de buik is open geweest, want ook na andere operaties werd dezelfde

waarneming gedaan, maar in de sterke vermoedheid van de patiënten na operatie en narcose zooals blijkt uit ergogrammen vóór en na operatie.

GREIFF. *Zur Behandlung der Ueberempfindlichkeit gegen Insulin.* — Insuline alleen werkt ook als antigeen en men behoeft dus niet de verontreinigingen door eiwitresten als de oorzaak van overgevoeligheid van insuline te beschouwen. Door behandeling met kalk tevoren of parathormoon om den kalkspiegel te verhoogen verdwijnt de overgevoeligheid in korten tijd.

©. FELLNER. *Die Keimdrüsen und das Blastomwachstum.* — Polemiek.

Kurze wissenschaftliche Mitteilungen.

CHR. BOMSKOV und M. VON ROSE. *Die phosphatämische Kurve des normalen und desmit ultraviolettem Licht bestrahlten Organismus.*

H. E. VOSS. *Maskulierung durch Androkinin.*

G. v. FARKAS. *Neuere Gesichtspunkte in der Pathologie und Therapie der Niereninsuffizienz.* — Er bestaat een quantitative samenhang tusschen oedeemwater en keukenzoutretentie: volgens VOLHARD wordt op 6 gram keukenzout 1 liter water achtergehouden. Het oedeemwater wordt aan de nieren in den vorm van een ongeveer 0.6 pCt. keukenzoutoplossing ter uitscheiding aangeboden, maar zieke nieren kunnen geen urine produceeren met zoo hoog gehalte aan keukenzout en dan moet de oedeemvloeistof dus verdund worden: er ontstaat eventueel waterretentie door gebrek aan water. Hierin vindt de waterstoot volgens VOLHARD zijn verklaring. De zieke nier kan stikstof slechts in geringe concentratie uitscheiden en hierbij heeft het zout in zooverre nog een zeer belangrijke beteekenis nl. indien veel zout moet worden uitgescheiden wordt stikstof achtergehouden. Maar ook onder bepaalde concentratie kan de zieke nier het zout niet uitscheiden en dan kan onder omstandigheden stikstof worden getineerd: onder deze valt de hypochloraemische uraemie waarbij toediening van keukenzout is aangewezen, bijv. bij de bij hoogzittende ileus gevonden uraemie. Ook kalk kan reguleerend werken bij de nierfunctie: de bloedkalkspiegel is bij uraemie sterk gedaald.

B. OTTENSTEIN. *Ueber Fermente.* — Samenvattend overzicht.

J. VAN TILBURG.

Wiener klinische Wochenschrift. 1931, No. 43.

Originalabhandlungen. H. CHIARI. *Ueber die verschiedene Reaktionsweise des Organismus auf entzündliche Reize.* — Verdedigd wordt de volgende stelling. In het allereerste begin van een tuberculeuse of syphilitische besmetting reageert het lichaam met de gewone banale ontstekingsverschijnselen (exsudatie, degeneratie) doch eenigen tijd later, nadat zich een (waarschijnlijk locale) allergische toestand ontwikkeld heeft, wordt de weefselreactie abnormaal (productief). Dit laatste verschijnsel is dus niet specifiek voor de kiem, doch is bij chronisch verloopende infectie een eigenaardigheid van het weefsel (allergie).

A. MATERNA. *Leberschädigung durch Impfmalaria.* — Bij zes patiënten werd na de behandeling met malariabloed een degeneratie en afstooten van endotheel in de centrale levervaten gevonden, waardoor thrombose en necrose van de centraal gelegen levercellen ontstaat. De mogelijkheid wordt besproken van een sensibilisering van de levercellen door de intraveneuse bloed-injectie en de volgende necrose door hyperfunctie bij de afscheiding van eiwitontledingsproducten in een glycogeenarme lever.

F. HÖGLER en H. PLESCHNER. *Beitrag zur Behandlung der Nephrolithiasis (Uratsteine).* — Mededeeling van zeven ziektegeschiedenissen van lijdens aan uraatstenen. Bij jarenlang bestaand lijden werd steeds verbetering resp. genezing verkregen door een eiwit- en zoutarm diët en gebruik van colchicine-tabletten (Hadraapotheek Berlijn).

R. KLIMA. *Zur Prognose und Therapie der funikulären Myelosen bei perniziöser Anaemie.* — Het is bekend, dat de behandeling met lever bij perniciöse anaemie de ruggemergsaandoening niet verbetert. In een drietal geschiedenissen wordt aangetoond, dat daarentegen de behandeling met ventraemon tot genezing van zeer zware strengaandoeningen kan leiden.

W. MESTITZ. *Behandlung der puerperalen Infektion mit intravenöser Zufuhr grosser Alkohol-Dosen.* — De door velen aanbevolen en door even velen afgekeurde behandeling van sepsis met alcohol wordt nu in een nieuwen vorm weder naar voren gebracht, n.l. intraveneuse inspuiting van 60 cm³ absoluten alcohol met water op 200 cm³ verdund. Bij sepsis na abortus wordt de werking zéér geroemd.

K. SCHUBERCH. *Die Dreiphasensenkung.* — Een aanbeveling om de bezinkings-snelheid van de bloedlichaampjes te bepalen naar den tijd noodig voor een bezinking van 6 mM., 12 mM. en 18 mM. en dit tijdsverloop in een kromme te brengen, daar het beloop van die lijn meer zegt dan alleen de bepaling van de gemiddelde snelheid.

ST. JELLINEK. *Die Entdeckung der biologischen Fernwirkung der Elektrizität.* — Huldiging van D'ARSONVAL bij gelegenheid van zijn 80sten verjaardag.

E. ZAK. *Therapie des Asthma cardiale und verwandter Zustände.* — Voordracht van den artsencursus.

O. PORGES. *Klinik des Magenkarzinoms.* — Voordracht van den artsencursus.

K. FUNKE. *Die Behandlung der Karzinome.* — Voordracht van den artsencursus.

Richtlinien für die Praxis. W. NEUMANN. *Welche Bedeutung hat das moderne Frühinfiltrat für die Diagnose und Prognose der Tuberkulose?*

C. ECONOMO. *Gibt es verschiedene Arten von epidemisch auftretenden Encephalitiden oder gehören sie alle zur Encephalitis lethargica?*

G. SCHWARZ. *Nekrolog Priv. Doz. A. CZEPA.*

J. ED. ST.

The Lancet, No. 5643. 24 October 1931.

R. HUTCHINSON. HARVEY: *the man, his method, and his message for us to-day.* — Voordracht.

B. P. B. NAIDU and F. P. MACKIE. *The serum therapy of plague.* — Ter verhooging van de werkzaamheid van anti-pest-serum werd gebruik gemaakt van de meest virulente stammen, de meest gevoelige diersoorten (rundvee) en van intraveneuse immunisatie. Het verkregen serum had een krachtige uitwerking bij ratten en konijnen, en had (in tegenstelling met serum van paarden) een duidelijk agglutineerend vermogen. Bij toediening aan patiënten kon een mortaliteit van $\frac{1}{3}$ worden bereikt tegen $\frac{2}{3}$ bij de contrôle-groep; zelfs bij septichaemie werd het verdwijnen der bacillen uit het bloed waargenomen, terwijl $\frac{1}{4}$ der lijdens herstelde (contrôle : 0).

A. H. MACKLIN. *The asphyxial element in gas-oxygen anaesthesia.* — Met lachgas-zuurstof is steeds voldoende ontspanning te bereiken, zelfs voor operaties boven in den buik, maar dan moet de narcose ook vaak tot diepe cyanose worden doorgezet. Deze asphyxie is echter niet, zooals cyanose bij aether- of chloroformnarcose, een uiting van stoornissen in de luchtwegen of den bloedsomloop, doch van het lage zuurstofgehalte van het bloed tengevolge van de samenstelling van de narcose-gassen. Zij is een essentieel bestanddeel van de werking van het middel. De veiligheid van lachgas, vooral ten opzichte van postoperatieve acidose, leververgiftiging en longverwikkelingen, is grooter dan die van aether of chloroform.

H. ASTLEY COOPER and J. A. GUNN. *Harmalol in the treatment of parkinsonism.* — Harmalol is uit het eveneens tegen parkinsonisme gebruikte alcaloïde harmaline bereid door wegnemen van een methylgroep, heeft bij proefdieren en bij patiënten dezelfde werking als dit alcaloïde, doch mist bij proefdieren de schorsprikkelende werking. Het verlaagt de spierstijfheid doch heeft niet de werking van de scopolamine-groep op tremor, speekselvloed en geestelijken toestand; het heeft in de werkzame doses (50 mgr. onderhuids of 600 mgr. inwendig) geen onaangename bijwerkingen.

J. GORDON and A. ABRAHAMS. *Case of acute aseptic meningitis.* — Acute meningitis met celrijke steriele liquor, zonder nagevolgen genezen, bij man van 34 jaar. Deze vorm is doorgaans bij kinderen beschreven.

J. L. BLONSTEIN. *Carcinoma of the cervix with twin pregnancy and normal delivery.* — Van het gezwel is tijdens het leven niets bemerkt; bij obductie na dood aan longoedeem op den 14den dag na de bevalling werd het gevonden.

J. C. DRUMMOND. *The subcutaneous administration of vitamin D.* — Niet alleen in olie, doch ook in colloïdale waterige suspensie is vitamine D bij onderhuidsche toediening aan ratten onwerkzaam.

R. E. SMITH. *A clinical description of epidemic Sonne dysentery.* — Beschrijving van epidemie op een kostschool. Verliep als een min of meer hevige darmcatarrh, soms met bloed en slijm in de ontlasting.

The Lancet, No. 5644, 31 October 1931.

A. J. WALTON. *The surgery of the diffuse splenomegaly, I.* — Miltvergrooting met anaemie kan het gevolg zijn van parasitaire infecties, die na een stadium van algemeene verspreiding in de milt achterblijven (lues, malaria, kala-azar, tuberculose). In een deel dezer gevallen kan verwijdering van de milt aan de infectie een eind maken (lues, malaria); bij tuberculose blijken meestal nog haarden buiten de milt te bestaan. De grootte groep van „primaire splenomegalie” heeft geen omschreven oorzaak, en moet worden opgevat als een syndroom, waarbij de door een of ander agens veroorzaakte miltvergrooting als gevolg heeft: anaemie (soms polycythaemie), thrombopenie met bloedingen uit het maagdarmkanaal of hyperthrombocytose met neiging tot porta-thromboses, en veranderingen in de lever die op den duur tot cirrhose leiden. Zoolang nog geen vergevorderde cirrhose bestaat, geeft miltexstirpatie een goede kans op herstel. Het vraagstuk van de „Banti-milt” als al of niet omschreven beeld wordt besproken.

G. W. THEOBALD. *The albuminurie of pregnancy, a mechanical hypothesis.* — Bij proeven op honden bleek lordose sterke drukstijging in de vena cava en niervenae te geven, welke sterke stuwingszwelling van de nieren en albuminurie tot anurie veroorzaakte. Bij gedeeltelijke afbinding der vena cava kon op den duur door collateralen afvoer de nierfunctie verbeteren. Bij menschen deed ligging van WALCHER bijna steeds eiwit verschijnen; des te eerder indien tevoren vleesch was gegeten. Naast albuminurie werden waargenomen: vertraagde uitscheiding van methyleenblauw, soms voorbijgaande glycosurie, eenmaal aceton. In de zwangerschap was een lichte overdrijving der lordose voldoende om eiwit te doen verschijnen; evenzoo verlangzaamde ademhaling. Volgens den schrijver staan albuminurie en toxaemie in de zwangerschap naast elkaar.

W. BURTON WOOD and S. ROODHOUSE GLOYNE. *Pulmonary asbestosis complicated by pulmonary tuberculosis.* — Onder 57 lijdens aan asbestosis, die zich aan een tuberculose-consultatiebureau meldden, kwamen 10 gevallen van actieve tuberculose voor, vermoedelijk actief geworden tijdens de inwerking van asbeststof. Anderzijds werden bij twee obducties van asbestose-lijdens oude, niet geactiveerde tuberculeuse klierhaarden gevonden. Het feit, dat de meeste tuberculose voorkwam bij meisjes van 20—35 jaar, maakt het waarschijnlijk, dat althans deze groep door asbeststof meer gevaar loopt actieve tuberculose te krijgen.

W. T. BENSON. *Direct laryngoscopy and aspiration in laryngeal diphtheria.* — Zoowel voor de diagnose als voor het vaststellen van de toe te passen behandeling is laryngoscopie, vooral van de area subglottida, van belang. Met hetzelfde toestel kan een zuigbuis worden ingebracht, waarmee membranen en slijm worden verwijderd, veelal met onmiddellijk succes, terwijl intubatie onder geleide van het oog mogelijk is. Een aantal operaties kon op deze wijze worden ontgaan; invloed op de sterfte was nog niet merkbaar.

E. COPLANS. *Some observations on neurasthenia and shell-shock.* — Jarenlange angstneurose bij oudstrijders wordt bijna uitsluitend bij ongeschoolde krachten waargenomen. Van arbeidstherapie bleek een gunstige werking uit te gaan.

C. J. POLSON and W. MC. INTOSH. *Carcinoma of the oesophagus.* — Bij man, gestorven door aanvreting van de aorta door slokdarmgezwel, bleek tevens een tijdens het leven niet bemerkt adenocarcinoom van het sigmoid te bestaan.

SIBYL G. HORNER-OVERTON. *Dermatitis from oranges and lemons.* — Huiduitslag bij arbeiders in de fabricage van oranje-marmelade bleek het gevolg van de vluchtige oliën van de schillen en niet van den vruchtinhoud.